

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelet

félytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetési, ár-
menny, nyomatok az együttes
számlák.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petitsor ter-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Népkönyha.

Az ügyefogyottak iránt mindig melegen érdeklődő női kebelnek szép megnyilatkozása volt, midőn Rimaszombat és Vidéke Nőegyletének választmányja legközelebb tartott gyűlésében egyhangulag, lelkesen elhatározta, hogy a már-már bekövetkező téli hónapokra népkönyhát állít fel, hogy a télnek nyomorát jótékony kezével enyhítse. Ez a határozat ép oly nemes, mint a hely, hol megszületett. Különben hát gondolhatunk-e, várhatunk-e valamit, mi magán ne viselné a dédelgető, keresztényi szeretetet, ettől az egyesülettől, melynek összetartó lapasa, rugója a női szív, mely áldást és boldogságot hint mindenfelé, hova jótékony melege elhat, elterjed?!

A férfi mindennapi teendői által lefoglalva, alig nyer időt, hogy ilyenekre is gondoljon. S íme, a hölgyek minden kicsiségre kiterjedő figyelme megtalálja most is a helyet, hova a szeretet és áldozatkészség munkáját szomorú s fenyegető viszonyaink miatt központosítani kell!

Valóban, ha valamikor, úgy a mostani viszonyok között kell foglalkoztatnunk e gondolatnak mindazok elméjét, kik a szerencsétlenek, árvák, szegények sorsát könnyíteni, könyeit felszárítani emberbaráti kötelességüknek tartják.

E már-már bucsuzni kezdő esztendő gazdasági viszonyai a lehető legrosszabbak voltak. Sok gazdának földje annyit sem termett, mint a mennyit belévetett. Silány volt a termés a gazda, silány a munka és bér azok számára is, kiknek nem volt mit és hova vetni hanem mások számára dolgoztak. Már a munkás nyár derekán is lehetett panaszokat hallani a megélhetés nehézségéről. És most nem termett meg a krumpli, bab stb., drága a káposzta, kétszeres a kenyér ára és még ezekhez . . . munka sem lesz, a mindennapi napszám! Mit fog csinálni a szegény nép a sanyaru télen, melynek zordon hidegsége a még bővebb és zsirosabb táplálékokat is megkövetelné, mikor elmúlt a nyár, el az őszi a nélkül, hogy kis kamrácskájába valamit elrakhatott, vagy egy pár fillért megtakaríthatott volna? . . . Nem a legiszonyubb jövőre néz-e, midőn a szomorú viszonyok mellé még odasorakozik az

a másik rém is, mely sertésvész név alatt már a közelmúltban is sújtotta az alsóbb néposztályt?

Látni fogunk majd sápadt, beesett szemű, rongyos alakokat, kiknek arczáról leri az inség; látni fogunk kenyérért esengő, egy kis meleg étel után epedő vézna, szegény gyermekeket, kiket növésoőkben, fejlődésőkben fog megakasztani az éhség és nyomor, kiknek nincs semmi, semmi bűnök, hanem csak azért szenvednek, mert oly korban születtek, mikor a föld bezárta lakói előtt máskor bőséges tárházát. De vegyük, hogy ez az irtóztató kép nem indítja meg mindenki szívét, mert látni nem akarja, mert a helyzet másoké. Hát indítsa meg akkor a félelem, rettegés önmagáért! A nyomor, az inség a legiszonyubb betegségeknek és talán erőszaknak a melegágya. Származhatnak betegségek, melyek bekopogtathatnak ragadós bacillusaikkal oda is, hol telt az éléskamra, s nem válogatnak gazdag és szegény, inséges és bőségben uszó ember között. A történelem megmutatta már, hogy az inség az önfentartás ezéjéből gyakran erőszakos eszközöket is ad azok kezébe, kik nem kegyeltjei a jólétnek.

Ily körülmények között valódi áldás, istenes intézmény a népkönyha embertársaink s önmagunk iránt. Egy kis meleg leves, bármily meleg étel soknak ingyen, soknak esekélyke pénzért könyvet szárazít fel, hogy könyvet indítson meg; de ez utóbbi könyvek már a hála, az imádság könyvei lesznek azokért, kik áldozni tudnak embertársaikért, testvéreikért.

Üdvözljük hát, meleg szívvel üdvözljük a nemes Nőegyletet, hogy e szép eszme megvalósítására vállalkozott s kívánjuk is, hogy siker koronázza szerető szívből származó törekvését. Ugy tudjuk, hogy van módjában is, mert szép tőkével rendelkezik, melynek nem alapítvány természetű részeihez hozzányulni a fentebb rajzolt szomorú helyzet minden paragrafus ellenére is szigorúan parancsolja. Mert tisztán csak a városi közönség filléreiből emelni fel ezt a jótékonyági oltárt, alighanem nehéz vállalkozás leend, mert hiszen a drágaság ez idén majdnem minden erszényt derekasan megpróbál. A nagyközönség különben is annyi oldalról van és lesz

megadóztatva, hogy csak győzze az előre nem látott kiadásokat! Ugy tudjuk azonban, hogy a Nőegylet gondoskodni fog olyan utakról és módokról, a melyek segítségével a közönség minden nagyobb megterhelhetése nélkül éri el célját. De hát különben is tőkété jótékonycélokra gyűjtetett a nagyközönség körében, annak áldozatából, jótékony-egyesületnek nem millió tőkét gyűjteni feladata, hanem ha a szükség úgy kívánja, magához a tőkéhez is hozzá kell nyulni; jobb időkben majd visszatérül az alap! De adni fog e szép célra bizonyára a nemes város tanácsa is, mert szegényeit istápolni a nagy szükségben ennek is kötelessége. De adni fog szívesen, tehetségéhez képest a nagyközönség is, mint adott eddig is minden jó célra, mert tudja, hogy igaz ügyet segél; tudja, hogy könyvet fog le-törülni.

És ha így leend, boldog lesz a város kisinyje és nagyja, mert sorompót állít a Nőegylet a fenyegető szükség elé. Boldog a feleségt, mert inséget nem szenved; boldog, százszor boldogabb az, ki adhat, mert a legnagyobb jótékonytságot fogja gyakorolni!

„Adjatok és adatik néktek!”

„Ki ül gyémánttollal kezében
A jöttel könyvével mennyégben,
Jegyez az Úrnak angyala!”

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

23227. sz. — Ez évi október havi közgyűlésünk intézkedése szerint a vármegye területén lévő községek közpénztára és szegény alapja költségvetéseinek és számadásainak megvizsgálása a folyó év november havában megtartandó *rendkívüli közgyűlés* tárgyává tétetvén, — ezen közgyűlés határidejéül, főispán ur ő méltóságával egyetértve folyó *november hó 22-ik napjának* d. e. 9 órája Rimaszombatba a vármegyei ház nagyobb tanácsstermébe kitézetett.

Midőn tehát köztudomásra hozom, hogy ezen rendkívüli közgyűlés tárgyat, kizárólag fenti községi számadásai és költségvetési ügyek elintézése fogja képezni, — egyszersmind:

Hivatalos tisztelettel van szerencsém felkérni a vármegyei bizottsági tagokat, hogy a kitézött rendkívüli közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. — Rimaszombat, 1897. november hó 11-én.

Bornemisza s. k., alispán.

TÁRCSA.**Álom volt csak...**

Álom volt csak, holdvilágos,
Holdsugaras, röpke
Álom; csillag — holdsugárral
Fényvel fénylő össze.

Fényes felhő nyári égen.
Aránya felhőnek
Délbáb a messze mezőn.
Dala az erdőnek.

Csillag a mély éjszakába.
Tűzzel égő: hulló.
Piros hajnal pirkadása.
Őszi virág, muló.

Gyenge szírom, illó, szálló
Illata virágnak.
Ingva ringó őszi lombja
Levele, az ágnak

Álom volt az ifjuság
Öröme, mint vágya.
Tűnő álom, tarka világ
Ábrándok világa.

Vissza szállok, gondolatba
Vissza víz az emlék.
Mintha újra játszi gyermek
Mintha ifju lennék.

Emlék, emlék, régi emlék,
Harmat a fűszálon.

Légy feledve; az az álom

Hadd maradjon álom.

Elrepülve, tova szállva

Mit keresne nyugtán.

Lelkem, amig a boldogság

Napsugara sűt rám.

Hő napsugár egemen, e

Tiszta derült égen.

Édes ajkad mosolyából

Édes feleségem.

Borsody Béla.

A La Manche-csatornán.

(Reminiscentia.)

1889 augusztusában nagy számú társaság, jóformán Magyarországból, miután meglátogatta a párisi világkiállítást, néhány napra átrándult Londonba Vasuton mentünk Dieppeig, a híres francia tengeri fürdőig, hol egy New-Havenbe menő postahajóra kellett átszállnunk. A program ismeretes volt előttünk, udtuk, hogy hat óra hosszáig kell a La Manche-csatornán átkelünk s ez idő ép elégséges arra, hogy a gyengébb idegzetűek egy kis fiók tengeri betegséget átszenvedjenek. De nem törődünk vele, mert az a tudat, hogy Párisban két hétig egy darab nagyvilágot láttunk s ráadásul röviden megtekinthetjük a világ központját is, hova a tudomány, a kereskedelem, az ipar minden szála összefut: holmi olyan kis-csinységek, mint egy pár óráig tartó tengeri betegség, nem hátráltattak megrögzött szándékunkban, hogy átkeljük Angliába, noha váltig íjesztgették a tengeren még soha nem járt magyar társaságot azzal, hogy az Eszaki tengert az Atlanti oceánnal összekötő csatorna hullámverése oly nagy, hogy a kellemetlen betegséget sokszor még gyakorlott utasok sem kerülhetik el.

De mi biztunk magunkban. Egy tüzről pattant alföldi menyecske, ki elég csinos s elég beszédes volt arra, hogy az egész vasuti kupé figyelmét magára fordítsa, fenhargon kérkedett erős természetével.

— Meglássák, hogy semmi bajom sem lesz! monda s szinte sajnálni látszott utitársnőit, kiknek arczán az aggodalomnak könnyen felismerhető árnyéka űlt.

Hanem az aggodók is úgy gondolkodtak, hogy egy kis gyenge veszedelemnek alávetik magukat, azért az élvezetért, melyet a világ legnagyobb városának ezernyi impozáns látványlaja nyújt.

A vonat fűttyentve egyet kanyarodott, s mire megállott, egyszerre előnkbe tárult a végtelen tenger. Végtelensége felséges volt, de a hullámgyűrődések által felborzolt háta s a hűvös északi szél, mely arczunkba esapott, nagy mértékben csökkenté azokat az érzelmeket, melyeket a fenséges látvány nyújtani szokott, már csak azért is, mert azon az óriási fodros hátton kell a mi hajónknak végig szántani abba a végtelennek látszó messzeségbe, a hol az a hideg szél születik, a láthatár sötét, borongó, mintha ott kezdődne a örök éjszaka.

Nem sok időnk volt a fontolgatásra. Tíz perez alatt az egész társaság a hajó fedélzetén volt.

Még el se helyezkedtünk s a mi kérdődő magyar menyecskeknk olyan sápadt lett, mint a viasz. Többé nem hallottuk egy szavát sem, leült egy tábori székre, megvetette hátát a hajó fedélzet közepén végig vonuló korláthoz s révedező tekintettel merengett a végtelen tenger mindegyre magasabbra esapó hullámain.

A társaság legnagyobb része meg volt illetődve. A vágy, átkelni arra a mesebeli szigetre, melyen a föld leg-hatalmasabb s legezivilizáltabb népe lakik, elég erős volt, de alig volt olyan, kiben a vágyak erejét ne csökkentette volna az a sejtélem, hogy baj is történhetik.

A hajó lassan megindult. A hullámverés azonban nem volt oly erős, hogy a méltóságteljesen haladó colos-

Felhívás és kérelem.

Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletének választmányja, tekintettel a jelen mostoha évben már eddig is mutakozó drágaságra s ezzel járó inségre, f. hó 14-én tartott ülésében *népkönyvének felállítását és három teli hónapban át (december-február) fentartását* határozta el azon elaggottak vagy betegség miatt, munkaképtelének és a nyomorban szenvedő szülők gyermekeinek részére, a kik minden oltalom és támasz nélkül néznek a közelgő tél és a vele járó nyomorok elébe.

Azon szíves kéréssel fordulunk a velünk érző és áldozatra kész közönséghez: járuljon hozzá filléreivel vagy bárminemű életmi szerével e nemes cél elmozdításához!

A pénzbeli adományok Marikovszky Istvánné urnóhoz, -- az életmi ezikkék pedig László Józsefné urnóhoz küldendők.

A legesekélyebb adományt is szívesen fogadjuk s hálás köszönetünk mellett hirlaplípolag fogjuk nyugtázni.

A választmány nevében:

Samarjay Jánosné, elnök.

Máriássy Lászlóné, alelnök.

Fozáry Györgyné, igazgató.

Dr. Wallentinyi Dezső, jegyző.

Száz éves templom

Folyó hó 7-én a felső-pokorágyi ev. egyház templomának 100 éves emlékét ünnepelte. Ezen lélekemelő ünnepély alkalmával, melyen Hámos Zoltán felügyelő és Kubinyi Ferencz másodfelügyelő urak is résztvettek, Glauf Pál rimaszombati lelkész-főesperes ur az oltártól a templom becséről tartott nagyhatású beszédet, Hüesli Lajos felső-pokorágyi lelkész pedig a szószékéről mondott tót nyelvű beszéde után a templom szépen megírt történetét olvasta fel. Pokorágy és templomának története röviden a következőkben foglalható össze:

Felső-Pokorágy története a messze történelem előtti korba nyúlik, mert amint azt a nagyszámú talált kőkori leletek bizonyítják, már a kőkorszakban is lakott hely volt. Bronzkori temetője, melyből már több száz urna lett kivéve és a határában ebből a korból nagy mennyiségben található cserépek arról tanuskodnak, hogy a bronzkor és a vaskorszak elején népesen lakott, vagy legalább mint temetkezési hely, ismert volt. Nevét is a szlavoktól — Dobsinszky szláv író szerint — onnan vette, hogy temetkező és isteni tiszteleti hely volt a „pokorit” szótól, mely szomorúságot és szent alázatosságot jelent. E mellett látszik bizonyítani a palaszka (pálszko) szikla neve is, mint égő áldozatok oltára. Az őskorban Felső-Pokorágy határa volt e vidéken lakó ősembernek temploma. A magyarok bejövetelekor ezt a vidéket szláv nép lakta. A nép nyelve most is szláv, de feltűnő, hogy sok, azt lehet mondani, nagyjából magyar a családnevek. Az anyakönyvek szerint a legrégebbi családokból a Seber, Czeber családnevek egy oly népfajt jeleznek, melyről a szlávok azt állítják hogy szláv, a germánok, hogy german volt. Hasonló a Czabar név is, mely szintén egy ily népfajtot vette eredetét. A Varga, Asztalos, Törköly, Vajda, Simon, Miska, Tábori, Házas, Zsíros és Rákóczi családnevek elvitáztatlanul magyarok.

A reformáció nagyon korán lett elfogadva, mert 1530-ban már ev. lelkész volt Passer András személyében. Az egyháznak már akkor is volt temploma, mely Kmetty Pál lelkész, a szabadságharcból ismert tábornok atyjának véleménye szerint hussiták által építették. Ezen egyházhoz több község tartozott, de Zeherje és A.-Pokorágy az istentisztelet sorrendje miatt már 1623-ban, azután 1653-ban elégedetlenkedtek és perlekedtek s a 17. század végén elszakadtak és reformátusokká lettek; Rimaszombat és Tamásfalva, melyek egy ideig hozzátartoztak, 1784-ben önálló egyház lettek. Mídon az egyház így egészen magára maradt, régi temploma is, mely kitudja hány századon át állt, kezdett repedezni, tornya düledezeni, s úgy látszott, hogy e kis egyház templom nélkül is marad. De bár megfogyott számban, hitbuzgóságban nem és 1797-ben Prunyi Sámuel lelkész idejében új templom építéséhez fogott. A templomépítés történetét az egyház jegyzőkönyveiben Kmetty Pál írta le. Ezen leírás szerint, midőn az egyház templomépítéséhez fogott, nem rendelkezett csak 70 frttal. Magok közt és különösen rimaszombati jöltevékötől összegyűjtötték 1167 frt 42 1/2 krt és miután az építéshez szükséges napszámú munkát,

sust vízszintes fekvéséből eltérítette volna, legalább kezdetben nem, s így a kedélyek lassanként kezdettek megnyugodni. Csak a csinos alföldi menyecskebe nem lehetett lelket verni; tekintete mindig révedezőbb lett s az a szöke fiatal ember, ki minden valószínűség szerint férje vagy fiúere lehetett, maga is zavarban volt, midőn aggodó kérdéseire nem nyert feleletet.

A dieppei partoktól jó negyedórai távolságra a esatorna zajlani kezdett, a távolból morajlás hangja volt hallható, melynek ereje elnyomta hajónk kerekének egyhangu kerekését. Szép a tenger, midőn felülete mint egy óriási tükör az ég tiszta kék boltzatát vissza ragyogja, de midőn a sima felület megbomlik s a közepén vízcikkellő lélekvesztőn a parányi ember kebelében sejtelmes félelem támad, midőn az egyre magasabbra tornyosuló hullámok a hajó fedelzetének párkányát kezdik nyalogatni: sokkal szebb, ijesztően szebb! Legalább nekünk, a kik azelőtt soha se láttunk se esendes, se haragvó tengert, rettenetesen szép volt az a látvány, a mi szemeink elé tárult s csak azért nem adtuk kifejezést szorongó érzelmeinknek, mert a hajó személyzete egykedvű nyugalommal viselkedett s az arezikon előlő nyugodtság megerősíté a mi lelkeinket is. E helyett megpróbáltunk igazán élvezni; szabad szemmel, távesővel bámultunk a messzeségbe, s örültünk, ha a szemhatáron egy-egy vístorlár fedeztünk fel. A pehelyként libegő hajó himbálását már fél se vettük, sőt nemsokára azt is igen mulatságonak tartottuk, hogy a megnövekedett erejű vihar hajónk fedelzetén hullámhegyeket dobált át s a nem eléggé óvatos utasokat megfűrsztte.

Hát mi csak megvultunk valahogy ebben a ritka élvezetben, de a mi szép asszonyunk a tengeri betegségnek minden kinjait átszenvedé. Olyan tehetetlen volt, mint egy darab fa. Halott halvány arczán semmi élet, szemei behunyva, karjai lankadtan csíngöttek alá. A

fuvart, kötörést és a kömivesek és ácsok élelmézését adták, 1140 frt 48 1/2 kr. készpénz kiadással a templomot felépítették. A templom belső berendezése: szószék, oltár, orgona és a padok nagyrésze, a régi templomból maradt meg. A templom 1797. nov. havában már teljesen készen volt, úgy, hogy Mártonnapelőtti vasárnap Kuzmányi Sámuel rimaszombati lelkész főesperes által fel is szenteltették. 1820-ban újra fedetett. 1823-ban pedig 1471 frt kiadással új orgonával látattott el. Az 1834-ik év október 15-ke azonban majdnem végzetessé lett reá nézve, mert az akkori földrengés alkalmával falai megrepedeztek. Azóta 1860-ban Miks építész által, 1866-ban pedig egy jósvai építész által, ki a megye rendelete szerint vassal is körülövezte, javították. 1844-ben és 1882-ben újra fedetett, 1895-ben pedig szakértők tanácsa szerint javították a fedél szerkezetét és eszközöltették falrepedések bevakolása. Azóta a repedések nem mutatkoznak és azon reménnyel kecsgetti magát az egyház, hogy számára megtartja az Isten ezen épületet s megengedi, hogy benne még a késői utódok is szolgálhassanak neki s diésőt-hessék szent nevét. Tavashgyi.

Ottó főherceg a betléri vadászatokon.

Az uralkodó ház rokonszenves daliás tagja *Ottó főherceg*, Andrássy Géza gróf meghívása folytán az uradalmi ősi hajtóvadászatokon részt vett. Minden kíséret nélkül, tehát a legbizalmasabb módon érkezett Betlérbe mult vasárnap az esteli vonattal, a hol a vasúti állomáson a vadászur: *Andrássy Géza* gróf fogadta s kísérte fel a bányászok és a nép sorfala között, a kivilágított és fellobogózott falun és a szintén kivilágított parkon keresztül a kastélyba, melyben a délutáni vonattal érkezett vendégek: *Andrássy Gyula*, *Andrássy Sándor*, *Andrássy Tivadar*, *Eszterházy Béla* grófok, *Fáy László*, *Hadik János* gróf, *Ludvígh Gyula*, *Odescalchi Géza* herceg, *Pappenheim Szigfríd* gróf, *Radvanszky Géza* báró, *Serényi Béla* és *Zichy Kázmér* grófok, továbbá a vármegye képviselőiben: *Hámos László* főispán, *Nagy Elemér* főszolgabíró, *Tomory Géza* és *Szentmiklóssy Béla* tiszteletbeli főszolgabírák fogadták és üdvözölték a magas vendéget.

A vadászat — mint a R. H. írja — másnap, hétfőn délelőtt a kastély feletti Dubnik erdőrészben vette kezdetét s itt egy óráig tartó vadászatot *Ottó főherceg* három vaddisznót hozott terítékre, *Ludvígh Gyula* négyet, *Andrássy Sándor* és *Eszterházy Béla* egyet-egyet, *Fáy László* egy hatalmas vadkant, *Andrássy Gyula* és *Eszterházy Béla* grófok közösen egyet, *Hadik János* gróf egyet.

Reggeli után, kocsikon a Szulov völgy elején álló erdőőrakhoz, onnan pedig löhátan a Martinkova nevű erdőrészbe lovagolt fel a vadásztársaság. Itt egy medve, a kedvezőtlen szél folytán, a hajtók előtt tört ki, a másik pedig az erdő alatti rétségén akart kimenekülni a hajtásból, de ott megriadva, végig ment a hegy oldalán a nélkül, hogy puskaeső elé került volna.

Másnap este a főherceg egy jól kifejlett anyamedvét sebzett meg a Dluhi völgy felső Pozsarinva nevű részében. A hajtás elején egy hatalmas nagy medve jött lefelé *Pappenheim gróf* állása felé, a ki három lövést tett reá. A második lövés után a medve két fájdalmas ordítást hallatott, azután pedig vérnyomokat hagyva hátra visszavágott a hajtásba s az ott a lövés helyétől két kilométer távolságban, az erdő alsó részében, két hajtó közt elébe került *Styaranka Károly* nevű erdőőr leütötte, azután pedig fejét megsebezte, mire a hajtók kiabálására odasiető urad. orvos, *Dr. Maurer Arthur*, a vadászurak és erdőszemélyzet a szerencsétlenség színhelyére érkeztek, a szegény ember már kiadta lelkét, szörnyen halt.

Ez a sajnálatos esemény, a mint a hajtás után egybegyülekező vadásztársaságnak tudomására jutott, mélyen megrendítette valamennyit, s mindjárt ezután befejezték a vadászatot s visszatértek a kastélyba.

Harmadnap, szerdán Rozsnyón keresztül *Andrássy Géza* gróf szádvári uradalmába rándult át *Ottó főherceg* és a vadásztársaság, a Szoroskőig kocsikon, onnan pedig hátsalvokon és szekereken. A Szoroskő tetőn *Abaujtorna vármegye* nevében *Gedeon főszolgabíró* üdvözölte a főherceget, abból az alkalomból, hogy a vadászerület, a melyre a főherceg lépni szándékozik, e megye területéhez tartozik. A krasznahorkaváraljai uradalom tisztikara itt is az országuton várt a főhercegre. Az első hajtás a körtvélyesi határban fekvő meszes oldalban volt rendezve, a hol *Nagy Elemér* főszolgabíró mellett tört ki egy med-

mellette levő fiatal ember gyöngéden biztatgatta, hogy ne esiggedjen, vegyen erőt magán, a vihar nemsokára eláll s az angol partok sem lehetnek már nagyon meszesek. Mind hiába volt. A vihar nem állt el, a partoknak se híre se hamva s a szép asszony sehogya se akart megerősödni. A fivér, vagy férj nem tehetett egyebet, mint hogy ölébe fogta a menyecskét s drága terhével bevonult a hajó háló termébe, hol még egyetlen egy üres fülke volt — a többi már tele volt tengeri betegségben szenvedőkkel, — ott gyöngéden lefeketette s aggodó lélekkel örködött felette.

Egyszer, jó idő múlva, a szép asszony megszólalt. Szemeit behunyva tartá s lassu töredezett hangon kezdett beszélni.

A hálóterem vendégei, bár mindenik kellemetlenül érezte magát, oda figyeltek.

— Nagyon rosszul vagyok, — mondá — érzem, hogy nemsokára meghalok. Mindenem fájt, de ott lent a tenger fenekén meggyógyulok. Mégis... előbb meg kell gyönnöm... Igerd meg Ferencz, hogy nem haragszol meg... esküszöm, hogy igaz szívemből mindig csak téged szerettelek, — hanem azt a kis komlólugast a kert végében égesd meg! Ne maradjon se híre se hamva... aztán többet kezé ne merj szorítani a Laczival.

(Részvétet éreztünk a beteg iránt, de jobb lett volna nem hallanunk e titkos vallomást).

— Ó volt az én életem megromtója — folytató — nem menekülhettem tőle, mindenütt megtalált, még *Páris*ba is el akart kísérni. Gyenge voltam, — de azt a komlólugast égesd meg! Pedig igaz szivből én csak téged szerettelek... A szöke fiatal ember nyugodtan, mintha semmit sem hallott volna, megigazítá a menyecske feje alját.

Minket már nem a tengeri betegség, hanem inkább

ve a hajtásból, a nélkül hogy reá löhetett volna. A második hajtásban, a *Geesbérczen*, *Pappenheim gróf* mellett ment ki, egy a vadászvonalon valószínűleg seifelt kapott hatalmas anyamedve két bocsával. *Pappenheim gróf*, valószínűleg az előző szerencsétlenség nyomasztó hatása alatt, nem lőtt a medvére a lövonalon belől, hanem a mint azok a határt képező tisztásra kiértek, akkr sütötte ki reájok fegyverét s a lövés által figyelmessé tett szomszédja *Nagy Elemér* is küldött a lefelé menekülők után egy golyót, de szintén eredménytelenül, mert vérzés nélkül menekültek meg.

Ezután a vadásztársaság visszatért a Szoroskőhöz, a reájok várakozott kocsikon már alkonyatkor indultak vissza Betlérbe. Az utba eső *Hárs ut* és *Kraszná-Horka-Váralja* községek tudomására nyervén a főherceg keresztül mezteléről és visszatéréséről, kivilágították az utra nyíló ablakaikat, feldíszítették a házakat és tömegesen vártak a magas vendégre, hogy lelkes éljenzéssel üdvözölhessék. *Krasznahorkán* fényes diadalkaput is emeltek az utra, a várdomból pedig egymást érték az ágyulövéses. *Rozsnyó* városának nemzeti színű zászlókkal ékített és fényesen kivilágított óratornya, valamint a magas épületek, így a városházának szembeeső ablakai szép látványt nyújtottak, már az ut nyírjesi részéről. A főhercegre nek is kíséretének bent a városban pedig nemesak az utba eső házak voltak kivilágítva és feldíszítve, hanem az egész főtér és a beletnyíló utcaik háza. A mint a főherceg kocsija a város főterére érkezett, lelkes éljenzéssel üdvözölte őt az oda gyűlt lakosság, görögültz rakások gyalogok fel, meglepő szép látványt nyújtva, s nappali világot árasztva a zászlódíszet öltött házakra, az ut két oldalán csoportosult néptömege s a főtéren Betlérbe vezető részen épített impozáns diadalkapura, a melyen e felirat öltött szembe: *Isten hozott!* A diadalkapánál volt egybeseregelve a város előjárósága, értelmisége, nagyszámú hölgyközséggel. A főherceg kocsija, a diadalkapu alá érve, a vele egy kocsiiban jött *Andrássy Géza* gróf intésére megállván, a főherceg és a gróf kiszállottak a kocsiból, mire *Sziklay Géza* polgármester oda ment a főherceg mellé s alkalmi szép szavakban üdvözölte a város nevében ő fenségét, mire a főherceg a következőkben válaszolt szintén magyarul: „Nagyon örültem, hogy ismét eljöhettek e szép vidékre és városba és megköszönöm a szíves fogadtatást!”

A főherceg elutazása előtt megjelent *Alsó-Sajón* a vadászat áldozatul esett erdőőr temetésén s azután elutazott *Bécsbe*, a legjobb emléket hagyva itt maga után.

A főherceg távozása előtt elismerő szép szavakban mondott köszönetet vármegyének főispánjának azért a körültekintő figyelemért és gondoskodásért, a mely őt a vármegye területén való időzése alatt állandóan körülvette és elhalmozta. Megköszönte továbbá a főszolgabírónak is iránta tanúsított szíves figyelmét.

Hírek és vegyesek.

Főispáni installáció. Zólyomvármegye új főispánját: *Radvanszky János* bárót ma — november hó 17-én — installálják Besztercebányán. A fényesnek ígérkező beigtatási ünnepélyen vármegyénket *Hámos László* főispán, *Börnermisza László* alispán, *Lukács Géza* főjegyző és *Józsa Antal* kir. tanfelügyelő képviselik, kik f. hó 16-án el is utaztak Besztercebányára.

Megyebizottsági tag választás. Városunkban a *Török János* elhunytával megüresedett megyebizottsági tagsági állást folyó hó 15-én töltötték be. — A szavazás a városházán volt, s azon *Baksay István* kir. tan. elnökölt. A választás eredménye az lett, hogy *Glauf Pál* ág. ev. lelkész választották meg 90 szavazattal.

Esküvő. Szép esküvőnek volt tanuja f. hó 15-én dél-lőtt városunk közönsége. E napon vezette ugyanis oltárhoz *Baltazár János* pongyeloki ág. ev. lelkész *Zachar Mariska* kisasszonyt, *Zachar Gusztáv* helybeli főgimn. tanár szép és kedves leányát. Násznapok voltak: a menyasszony részéről *Madarász Pál*, a vőlegény részéről *Baltazár Antal*, nyoszolyóleányok: *Csicsko Irén* és *Banko* Kata kisasszonyok, vőtélyek: *Victorisz Sándor* és *Kóródy Jenő*, a vőlegény gyermekkori barátjai. A polgári házasságkötés után az ág. ev. templomba vonult a díszes nászkoszoru, hol *Glauf Pál* főesperes eszmékben gazdag, remek beszédet tartott az ifju párhoz. A kedélyes ebéd után a násznép jó része Pongyelokra utazott, hol a jókedvű, magyaros lakadalomnak csak a reggeli órák vetettek véget. Árassza el a Gondviselés a boldog fiatal párt áldásaival!

az bántott, hogy akarunk ellenére egy utitársunk legtitkosabb vallomásának tanúi lettünk.

De a vallomás még tovább tartott egy óránál s a refrain mindig a komlólugas megégetése volt.

Az utasok teljesen elérőtlenedve a legnagyobb rendtelenségben heverték ott, a hol erőtlen állapotuk utólérte

A La Manche-esatornán három óráig tartó vihart állottunk ki s e mellett az a kellemetlen betegség is kinozott, a szomorúság pedig olyan ragadós, mint az ásitás, s mint utólag kitűnt, minden utasnak kedve lett volna — végredelkezni.

Végre a fedélzetlen levők megpillantották Albion fehér partjait s egy perc múlva mindnyájan tudtuk, hogy nemsokára kikötünk s nem leszünk a buta halaknak tápszerei.

A mint a hajó megállott, az egész társaság villámcsapásként egyszerre átváltozott. Mindenki felkelt s ruganyos léptekkel sietett a kijárat felé. A szép asszony is. Arca még halvány volt ugyan, de szemei megélnkültek. Félóra múlva ismét a legvidámabb eszegeggyel folytattuk utunkat London felé.

A furesza kis epizódot hamar elfelejtette mindenki.

Nemrég irataim között turkálva, egy régi újságra akadtam, melynek dátuma Londonból való visszatérésünk idejére esik. Csak úgy véletlenül belepillantva, a következő újdonságot olvastam el belőle:

„*Véres kimenetelű párbaj*. B. Ferencz egyik alföldi város tekintélyes földbirtokosa, sulyos kimenetelű párbajt vívott legjobb barátjával, *K. Lászlóval*, melyben utóbbi életveszélyesen megsebesült. A párbaj oka ismeretlen. Viaskodás után a győztes fél kertjében levő lugasát saját kezével gyújtotta föl. Azt hiszik, hogy megőrült.”

A kinek titka van ne menjen a tengerre.

Jászai Mari Rimaszombatban. Mult vasárnap városunkban járt Gabel Gyula tővárosi tanító, s kifejezést adott Jászai Mari — a nemzeti színház országos hírvő művésznője — azon óhajátának, hogy a kiváló művésznő egy estélyen városunk közönsége előtt is bemutatkozzék. Az estélyen zongora és énekzsám mellett a nagy művésznő szavalna. A fényes erkölcsi siker bizonyos lévén, a kérdésre az: vajjon a vállalkozásnak meg volna-e az anyagi sikere is, amennyiben nálunk igen nehéz ezt biztosítani. Bár az estélyt jótékonyezásra is szívesen rendeznék, még sem mertük biztatással elbocsátani a művésznő képviselőjét, ki rövid itt időzés után Budapestre utazott, s azt ígérte, hogy néhány nap múlva valamely jótékony intézet vezetőjével érintkezésbe lép a módzatok megbeszélése végett.

Fényes esküvő volt f. hó 16-án, kedden. Kern Adolf takarékpénztári könyvelő kedves és szép leánya Jolán esküvött örök hűséget Benedek Gyula miskolczi tornatanárnak Tanuk voltak: Nagy Ferencz városi főjegyző és Simon Gábor miskolczi tanár. A polgári szertartás bevégezte után a nászmenet az ág. ev. templomba vonult, hol az ifjú pár az oltár előtt is szentesítette fogadalmát s egyházi áldásban részesült. Az esküvő után családi körben kedélyes lakoma volt, mely után az ifjú pár Miskolcra utazott. Állandó, zavartalan boldogság kísérje frigyüket!

Készülőben a második műkedvelői előadás. Rimaszombat város és vidékének jótékony növekedésére, legközelebb tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy az ideai inséges téli időszakra általa tervbe vett „népkönyha“ beállításának költségeire egy jótékonyezési műkedvelői előadást rendez. Mint halljuk, a kiküldött nöbizottsági tagok már is megkeresték a műkedvelői társulat rendezőségét az iránt, hogy Rimaszombat város mindkét nembeli igen tisztelt ifjúságának szíves közreműködésével, az említett jótékonyezési műkedvelői előadás még ez évi december hó elején megtartható legyen. — Szívünkölő üdvözlőjük a fáradhatatlan anyagi nőlelkek ezen nemes irányu buzgalmit s mi előre is meg vagyunk győződve arról, hogy áldozatkész fáradságukat a legszebb siker fogja koronázni.

Jótékony adomány. Lokesánszky Endre főházfelügyelő a helybeli egy. prot. főgimnázium igazgatóságához tíz forintot küldött oly célból, hogy ez összeg is csatlósítsék a Piskálszky kószoru-alaphoz, melyet a család egyik tavaly elhunyt tagjának emlékezetére létesített. A már ismételt nyilvánult nemes tett méltó jutalma a közelismerés.

Közsegi iskolaszéki ülést tartottak városunkban f. hó 10-én, melyen közsegi jellegű iskolánk belső életére vonatkozó számos fontos ügy nyert elintézését. Azonban legfontosabb tárgyai voltak: az 1896/97 ik tanévről összeállított gondnoki számadást felülvizsgáló bizottság jelentésének betérjesztése, — mely szerint a kiküldött számvizsgáló-bizottság az okmányolt gondnoki számadást pontosan vezettek és teljesen rendben találta s Dr. Szabó Károly közs. isk. gondnoknak a felmentvényt szokott fenntartás és hálás köszönet nyilvánítás mellett megadni javasolta. Majd ezután a kir. Tanfelügyelőség átiratának figyelembe vételével elhatározta az Iskolaszék, hogy az 1897/98-dik tanévtől kezdve a közs. polgári leány-iskolát különválasztja az elemi leányiskolától, — a közs. elemi fiu- és leányiskolát pedig már csak az egyöntetűség szempontjából is egy igazgatás alá helyezi. A polgári leányiskola igazgatásával Feketének Otte-Hedvig, a közs. el. fiu- és leányiskolák igazgatásával Törköly József eddigi igazgatókat bízta meg. — Fülep Benjámin leányiskolai tanítót pedig helyettes igazgatónak választotta.

Nagy tűzveszedelem Rozsnyón. Mult szerdán este tíz órakor, — mint a „R. H.“ írja — a megelőző száraz időjárás után beállott rendkívüli nagy szélviharban Rozsnyón a nagygyűlési-utcában, a Moyses-féle házból kiúzó tűz pusztulással fenyegette az egész várost. Rövid idő alatt 23 ház lobbant lángra s az átelenes házakat csak nagy erőfeszítéssel és a tetőzet leverésével lehetett megmenteni a tűztől, miután az óriási szél a tüzes üszköket a piaci házak fedelére is levitte. A tűz a nagygyűlési utcán végig terjedt és egyes helyeken irtóztató rombolást vitt véghez. Így a város egyik legszebb és modern kényelemmel berendezett vaslemez-zel fedett épülete, a Tirsér-ház is földig beégett s a benne levő butorokat is alig lehetett megmenteni. A tűzoltók tehetetlenül állottak a rohamosan terjedő vészszel szemben s a szomszédos városok és helységek tűzoltói közül, dacára annak, hogy táviró útján kiértesítve lettek, csak a csetnekiek mentek segítségre. Szóval nagy fejtettség uralkodott. A nyomda épület is a legnagyobb veszélyben forgott, szerencsére azonban nagy erőfeszítéssel meg lehetett menteni.

Helyreigazítás. Szép kószorut font lapunk tudósítója a közelebb megtartott műkedvelői előadást követő táncmulatságon jelen voltak felsorolásával; e kószoru teljességében azonban csak mi — a szerkesztőség — gyönyörködhetünk, amennyiben a szedés alkalmával három hölgy neve véletlenül kimaradt a névsorból. Ezek, a kószoru ékes rózsái: Soós Mariska, Danielisz Etelka és Rásky Etelka urkölgyek valának, s midőn a tudósítás e hiányát ez alkalommal pótolni kívánjuk, kijelentjük azt is, hogy a hibát elkövetőnek jutalmul egy vérbélű „barack“ juttott.

Erősödünk. A tiszolezi magyar tannyelvű állami elemi iskola örvendetes fejlődéséről tesz tanubizonyítást, hogy abban a közoktatásügyi miniszterium közelebb egy negyedik tanító állomást rendszeresített. Ezen új állásra Kubányi János hrustini tanító helyettesített át.

„Egy krajczár az Esti Hirlap!“ Megjelent és lát-tut városunk utcáin is f. hó 16-ika óta a „rikkanes“. De ez csak olyan talmi rikkanes, mert nem kiabál, csak fennen lebegtetni a krajczáros újságot, mely a Lévai Izó könyv- és papírkereskedő leleményessége folytán naponta a délelőtti órákban értesíti a közönséget a világeseményekről. Így az újságolvasó publikumnak nem kell délutánig várni, hanem egy krajczárért már a leveles előtt tájékozódhatik az előző nap eseményeiről.

Gyermek-szanatorium. Sikertült fényképekkel illusztrált füzetben mutatja be Dr. Szegő Kálmán igazgató orvos; az ő abbáziai igyermek-szanatoriumát, felhívva a közönség figyelmét intézetének minden kényelmet kielégítő és modern felszerelésére. A tájékoztató füzeteket egyszerű levélbeli kérelemre bárki megkaphatja.

Rimaszombat az egyetemi hallgatókért. E czímmel a „Pesti Hirlap“ következő — ismeretlen forrásból származó — hírt közli: „A szegény egyetemi hallgatók érdekében már a vidéken is megindult a mozgalom. Rimaszombat város képviselőtestülete — mint onnan írják — alapot akar létesíteni a szegény egyetemi polgárok számára s hasonló alap létesítésére föl fogja hívni az ország összes városait.“ A szándék szép, a czél nemes s bizonyára díeseretes volna, ha ez ügyben városunk kezdeményező lépést tenne, de még eddig szó sem volt e tárgyról a képviselőtestületben, s egyelőre a hír csak — kacsá.

Csöd. A városban járókelők folyó hó 15-én délben legnagyobb meglepetéssel látták, hogy Reisz József helybeli kereskedő Deák Ferencz utcai nagy divatáru üzlete s Guttman T. czég alatt fentartott bizományi üzlete be van zárva. Nevezett kereskedő e napon csödot jelentett a kir. törvényeszkénel. Csödbiztos: Medveczky Sándor kir. törvényeszkéi bíró, tömeggondnok: Instiórszky Endre, helyettese: dr. Cziner Miksa. A bejelentési határidő: 1898. január 10.

Próbabál. Dobránszky János táncztanító — mint lapunk mult számában jeleztük — folyó hó 20-ikán a „Három Rózsa“ nagytermében rendezé ez idei vizsgával egybekötött próbabálját.

Megbirságotl közsegi bíró. Felső-Sajón az iskolamulasztó gyermekek névjegyzékét a törvény értelmében való szigorú eljárás czéljából az odaváló tanító minden hó elején és közepén, hűségesen betérjesztette a közsegi előjárósághoz. Ez azonban oda se hederített az egésznek. A közsegi bíró tehát — aki ilyenképen az iskolamulasztók révén köteleességmulasztóvá lett — a kir. tanfelügyelő megkeresése folytán a rozsnói járásbeli főszolgabíró intő például egyelőre 1 frt pénzbírságra büntette. Ez már így lesz ezután minden közsegi előjárósággal, amely az iskolamulasztók szűlőivel szemben lanyha elbánást tanusít.

Magyar Ujság. Olvasóink figyelmét felhívjuk a „Magyar Ujság“ politikai napilapra és ajánljuk ezt a kitűnően szerkesztett, nálunk is legközelebb megjelendő fővárosi napilapot mindenkinek szíves figyelmébe. A „Magyar Ujság“ főszerkesztője Gajári Ödön, felelős szerkesztője Kende Zsigmond. Előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt, egy hónapra 1 frt.

A gömörmegeyi általános tanító-egyesület most megjelent az 1895—97. kettős egyesületi évről kiadott évkönyvében *Halasi Jenő* egyesületi főjegyző jelentésében elsősorban is a közoktatásügyi miniszternek a tanító-egyesületi működés fokozását czélzó rendeletének bevezető szavait méltatja elismeréssel. Majd a választmányi és járásköri ülések ismertetése után egész terjedelmében közli az egyesület ez évben *Dobsinán* megtartott XXIII-ik közgyűlésének jegyzőkönyvét. Végül közölve a pénztári számadás, a melyből megtudjuk, hogy az egyesület összes vagyona 2305 frt 03 kr. A *Halasi Jenő* által szerkesztett évkönyv befejezésül közli még az egyesület tisztikarának és tagjainak névsorát.

Nyilvános elszámolás. A rimaszombati műkedvelői társulat által folyó évi november hó 6-án rendezett „műkedvelői előadás“ összes bevétele volt 187 frt 50 kr., melyből levonva a kiadások összegét 141 frt 96 kr.

Maradt a jótékonyezásra 45 frt 54 kr. Felülfizettek: nagytiszt. Czinke István és tiszt. Simon Mihály ev. ref. lelkész urak 1—1 frtot s így e két frttal együtt 47 frt 54 kr-t juttattunk a „Tompá-szo-

bor bizottság“ t. Elnökségének kezébe. — A jótékonyezél iránt tanusított erkölcsi és anyagi támogatásáért fogadják a n. é. közönség — a kegyes felülfizetőkkel egyetemben — a műkedvelői-társulat hálás köszönet nyilvánítását. — Kelt Rimaszombat, 1897. november. hó 15-én. *Eperjessy József*, pénztárnok. *Törköly József*, rendező.

Rehabilitálva. *Dvorcsák* forgácsfalvai plebános azzal vádolta *Zsarkay* György tanítót és nejét, hogy azok kochinkinai kakasát és két tyukját ellopták, s bizonyították arra hivatkozott, hogy a kakas fejét és lábát vadlottak kamrájában találták meg. — Ezen büntetendő ügyben f. hó 16-án volt a folytatólagos tárgyalás, a melyt ritka tapintattal vezetett *Dessewffy* Árpád kir. albiró, és a melyen izgalmas jelenetek és *Dr. Széless* Ödön ügyvéd védőbeszédének meghallgatása után kimutatta, hogy itt bünyel koholásról van szó, a vádlottakat a kir. bíróság felmentette, amiben *Dvorcsák* plebános is megnyugodott és gratulált a méltánytalanul meghurezolt tanító-párnak rehabilitációjukhoz.

A „Vasárnapi Lapok“ 31. számát vettük. Oly változatos, oly szép kiállítású ez az újság, hogy nem ajánlhatjuk eléggé tisztelt olvasóinknak szíves figyelmébe. Ime a legutóbbi szám tartalma: Emlék-versek, 23 emlékkönyvbe való kötetmény, írta Pap Zoltán. — A domon-hercegné, elbeszélés Rexa Dezsőtől — Parasztszerelm, rajz, Kazal Lenkétől. — Arulás, elbeszélés, folytatás. Prém Józseftől. — Budapest új polgármestere (arézkepével). — Az én nagybátyám, humoroszk Gécsy Istvántól. — Kapitány a citadella. Rode-riettől — A primadonna-férjek. Salamon Ödöntől. — Gelléri Mór (arézkepével). — Hazaffy-assag, Lazzaronitól. — A dásrteur — Négy új darab, — a-tól. — Különfélék: irodalom vegyes, képekhez, talányok. — Képei: A lebontásra készen álló citadellát 5 különféle fényképfelvételeben mutatja be a „Vasárnapi Lapok“ e heti száma. Megemlítjük még a következő képeket: Hegyi patak Hercegovinában (ezimű gyönyörű tájkép; futó vadkanok, szép vadászok; vadászati selyommal. Két eszaktépet találnk e lapban, melyek mutatványok a most megindult „1818.“ vállalatból; az egyik utcai harzót ábrázol Hatvannál, a másik a peredi csata. — Habermuernernek, a most megválasztott fővárosi polgármesternek, s Gelléri Mórnak, az országos iparegyesület új igazgatójának arézkepét is hozza e szám. — Szóval: aktuális és szép újság ez a „Vasárnapi Lapok“, amellyel olesó: évnegyedre 2 frt. — Megrendelhető a kiadóhivatalnál: „Könyves Kálmán“ magyar irodalmi és könyvkereskedési részvénrtársaság, Kerepesi-ut 17. szám. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, ha ez iránt 2 kros levelezőlapon hozzá fordulnak. Aki e lapot megismeri, aligha óhajt tőle megválni!

Az „Ország-Világ“ karácsonyi ajándéka. Kedvelt és népszerű szépirodalmi hetilapunk nehéz feladatra vállalkozott. Olyan karácsonyi ajándékot akar adni olvasóinak, a milyennel szépirodalmi lap nem kedveskedett hűveinek. S ebben a nagy munkában segítségére voltak a magyar irodalom összes jelesei, úgy hogy a nagy munka, a mely egy képes, díszesen kiállított irodalmi album-nach lesz már teljesen elkészült. Anélkül hogy a köteles dískézót megsértenék, elárulhatjuk, hogy az előzót a pompás kiállítású tartalmazas kötethez magyarország legnagyobb írója: dr. Jókai Mór írta. Utánunk következnek hosszú sorban — hölgyek és urak — műndázok, a kiknek nevét a nagy közönség munkáik után megszerette. Azután pedig Magyarország zeneszerzőinek legújabb két művei s a magyar hirlapirodalom írásban és képbén Természetesen hogy a nagy közönség sietni fog megvásárolni e díszes munkát, melynek bolti ára 2 frt lesz és a melyet az „Ország-Világ“ előfizetői ingyen kapnak. A ki egy negyedévre 2 frtot előfizet az, nemcsak legjobb szépirodalmi hetilapunk képeiben gazdag számait kapja egy negyedévig, hanem megkapja az „Ország-Világ“ karácsonyi ajándékát is. Az „Ország-Világ“ kiadóhivatala Budapest, Hold-utca 7. szám alatt van.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Bérbeadandó.
A Kossuth-utca 11 ik sz. a. levő ház lakással és bolthelyiséggel 1898. év január hó 1-től bérebe kiadó. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos megbízottja: **Dr. Széless Ödön ügyvéd.**

Hirdetmény.

124 sz. — **Dobsina** rend. tanácsu bányaváros a tulajdonát képező s villamos világításra berendezett világhírű **jégbarlangját** a villamos gépházzal, továbbá a jégbarlang tövében felépült **új vendéglővel, fürdővel, turista-házzal, kis korcsma és barlangvezetői lakkal**, valamint az ezekhez tartozó mellék- és gazdasági épületekkel együtt az **1899. év május 1-től számítandó legalább hat évre**, s ha esetleg ott valaki fürdőtelepet vagy egyéb megfelelő vállalatot létesíteni akarna, **hosszabb időre is bérebe adja.** Bére venni óhajtok kötelesek az általuk felajánlott évi bérösszegnek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes állampapirokban ajánlataikhoz mellékelni, mivel ellenesetben figyelembe vehetők nem lesznek. Az írásbeli zárt ajánlatok beadására az **1898. évi április hó 30-ik napja** tűzetik ki véghatárnapul, s aulírott polgármesteri hivatalhoz beküldendők.

Dobsinán, 1897. november hó 3-án.

SZONTAGH BÉLA, polgármester.

Utánnymot nem díjaztatik!

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.
Répvágókat és tengermorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, továbbá Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztítógépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődének gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2—6

Vizi-malom.

A derencsényi vizi-malom, mely két köre és kenderőrövel van ellátva, a hozzártartozó lakás és melléképületekkel, négy hold rét, egy hold szántóföld, nagy konyha- és gyümölcsös kerttel együtt: **ujévtől kezdődőleg haszonbérbe** vehető. — Bérelni szándékozóknak forduljanak **Péter András** tulajdonoshoz **Derencsény** (u. p. Felső-Balog).

Öz. KOVÁCS ZSIGMONDNÉ cipész üzlete

Rimaszombat, Főter, saját ház.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy a **téli idényre** óriási választéka érkezett meg raktáromra a legkülönfélébb **divatos férfi-, női- és gyermeklábbelieknek**, — s midőn az eddigienél is sokkal nagyobb és választékosabb **téli cipő áruraktáramat** a mélyen tisztelt vevőközönség jóindulatu pártfogásába ajánlom, bátorodom egyuttal szíves tudomására hozni, hogy az oly sokszor — ugy egészségi szempontból, valamint kényelem tekintetéből — kidicsért és az orvosi kar által észszerűnek elismert **asbeszt talpbélest** állandóan tartom raktáron, — ugyszintén **gyermekcipő-raktáramat** is gazdagítottam egy új találmánnyal, s ez a **patent orr**, melynél a cipő orrának elkopása határozottan ki van zárva.

Továbbá nagy raktárt tartok a **saját műhelyemben készült**, — valamint **karlsbadi, bécsi és budapesti** mindenféle férfi-, női és gyermek-lábbeliekből is.

Mérték szerinti rendelések — kívánsághoz képest — pontosan, a legjobb anyagból **jutányos áron** műhelyemben készíttetnek szabásom **Uhrin János** szakavatott vezetése alatt, ki üzletében már 12 év óta sikeresen működik s állandólag van szerződötve.

Magamat és üzletemet a n. é. közönség megtisztelő jóakarataiba ajánlván, maradtam

Rimaszombat, 1897. november hó.

Kiváló tisztelettel

Öz. Kovács Zsigmondné.

Hirdetmény.

488. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1896. évi 4965. számú végzése következtében **Dr. Keszler Lipót** által képviselt **öz. Herz Adolfiné** javára **Komjáthy Miklós** ellen 95 frt s jár. erejéig 1896. évi december hó 2-án fogantatott biztosítási végrehajtás után felülfoglalt és 4131 frtra becsült kukorica, ekék, igaz-szekek, szánka, tehének, tinók, lovak, gyűjtőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati királyi járásbíró 3952/1897. sz. végzése folytán 95 frt — kr. tőkekövetelés, ennek 1896. ik évi aug. hó 26. ik napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 45 frt 66 kban bíróság már megállapított költségei erejéig Gortva-pusztán, alperes lakásán leendő eszközzésére **1897-ik évi novemb. hó 22-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozóknak oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériatett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adni.

Kelt Rimaszomb. 1897. évi november hó 3. án.

Kovács Géza, kir. bír. végrehajtó.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
• Tarragona s. a. l.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
RIMASZOMBATBAN
KOHN ADOLF
úrnál 7-23

Eladó ház.

Deák Ferencz-utca 18. szám alatti ház szabad kézből eladó. — Értekezni lehet **Dr. Szabó Samu** tulajdonossal.

Segéd és tanonc

Alulírott női-, férfi-divatár- és fűszerkereskedésében Nagy-Röczén **egy segéd és egy tanuló**, kik a magyar, német és tót nyelvet beszélik, azonnal felvétetnek. **Kohn Ármán.**

Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

31256./H/1897. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint az alább megnevezett községek területén fizetendő bor-ital-adó, husfogyasztási-adó, cukorfogyasztási-adó, sör-ital-adó és szeszitalmérés-adó beszedési joga, az 1898. évi január hó 1. napjától 1898. évi december hó végéig terjedő időre, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az árverések a m. kir. pénzügyigazgatóság helyiségében **1897. évi november hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni. A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

Folyó szám	A község neve	Lakosság száma	Kikiáltási ár egy évre										Jegyzet			
			Borital		Sörital		Husfogyasztási		Cukorfogyasztási		Szeszitalmérés-adó			Összesen		
			frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr		frt	kr	
1	Ratkó, Répás	1067	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Csoportba fog árvereztetni
2	Ratkó-Szuha	313	692	13	940	50	364	82	538	32	4362	50	6198	27		
3	Csíz	555	542	66	202	35	55	72	133	47	702	94	1828	14		
4	Simonyi	685	100	—	50	—	80	—	50	—	1170	50	1450	50		
5	Várgede	910	179	74	144	25	142	82	200	58	1241	91	1909	30		
6	Egyházabást	504	85	16	54	75	15	64	32	61	768	99	957	15		
7	Rimaszécs	1522	1059	15	741	60	225	90	425	19	1842	01	4293	85		
8	Kraszkó	237	26	97	20	25	2	55	5	67	249	75	305	19		
9	Szkaros	411	30	—	30	—	10	—	30	—	599	—	699	—		
10	Almágy	540	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
11	Dobfenek	199	104	55	75	—	16	03	33	—	1163	94	1392	32		
12	Alsó-Hangony	704	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13	Felső-Hangony	675	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
14	Szent Simon	819	147	40	205	65	74	91	156	82	2414	13	2998	91		
15	Pádár	629	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
16	Derencsény	348	88	46	93	50	55	78	47	16	1300	32	1585	22		
17	Zsip	296	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
18	Dulháza	222	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
19	Rakottvás	292	66	55	47	—	13	15	21	28	724	92	872	90		
20	Alsó- és Felső-Balog	1582	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
21	Perjese	383	205	18	245	15	164	15	115	98	2181	88	2912	34		
22	Jeszte	192	8	—	20	—	1	70	1	16	169	45	200	31		
23	Uzapanyit	1046	176	51	23	75	48	74	35	70	1178	40	1463	10		
24	Osgyán	1470	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
25	Fazekas-Zsaluzsány	830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
26	Susány	759	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
27	Magyar-Hegymeg	267	252	62	301	50	246	57	191	22	5988	55	6959	86		
28	Rimabánya	549	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
29	Rima-Lehota	288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
30	Rimóca	259	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
31	Rima-Zsaluzsány	170	612	57	333	85	146	61	214	20	4003	77	5311	—		
32	Forgácsfala	1404	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
33	Gyimbakó	351	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
34	Antalfala	568	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
35	Drabszko-Ottília	505	327	33	188	50	90	84	170	04	4898	03	5674	74		
36	Keczege	192	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
37	Ráhó	421	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
38	Varbócz	272	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
39	Bakos-Török	442	270	—	100	—	175	—	105	—	2750	—	3300	—		
40	Ajtácskó	670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
41	Sid	466	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
42	Sőreg	845	359	12	387	85	210	98	185	26	2997	49	4140	70		
43	Alsó- és Felső-Vály	500	60	73	46	—	11	02	77	04	538	83	733	62		
44	Szilistye	275	95	31	13	—	6	79	9	54	447	83	572	47		
45	Baradna	226	4	35	10	—	4	62	1	56	250	40	270	93		

összegeken határozatnak meg.

Az árverések előbb a bor- és sör-italadó, és a hus- és cukorfogyasztási-adóra nézve együttesen s ezután mindjárt ennek befejezte után külön a szeszitalmérés-adóra nézve fognak megtartatni. A bor- és sör-italadókra s a hus- és cukorfogyasztási adókra — bár adónemenként részletezve — csak együttesen tehető ajánlat s csak is mind a négy adónemre együttesen tett ajánlat lesz elfogadható. **A szeszitalmérés-adóra mindig külön teendő ajánlat; erre az adóra s a többi négy adóra együttesen tett ajánlatok nem léteznek tekintendők.** De lehet árverezni külön csak a szeszitalmérés adóra vagy külön a többi négy adónemre. Ha a szeszitalmérés-adóra nézve az árverésen elfogadható ajánlat tétetett, de a többi négy adónemre nem, vagy fordítva, ugy a különben elfogadható ajánlat alapján kötött szerződés sem fog jóváhagyatni mindaddig, míg csak azok az adónemek is, a melyekre nézve az árverésen elfogadható ajánlat nem tétetett, ki kellőképen biztosítva nem lesznek.

1. Az árveréseken részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár tizedrészét (10%-át) készpénzben vagy államkötvényekben vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzül elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, ha pedig ez a névértéken felül lenne, ez utóbbival számításba vehető egyéb értékpapírokba letenni.

Az árverések befejezte után a legkedvezőbb ajánlatot tevők esetleg tevő által bánatpénzül letett összeg visszatartatik, a többi árverezőknél bánatpénze pedig legott visszaadatik, kivéve ha a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása bármely okból kétes, mely esetben a következő legkedvezőbb ajánlatot tevő bánatpénze is visszatartatik.

2. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadtnak, de ezek is az 1. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Ezekben az írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó s ha azoknak tartalma oly záradékot is magában foglal, mely a jelen hirdetmény és a részletes bérleti feltételekbe utközik, ez a kikötés nem létezőnek tekintetik.

Az írásbeli ajánlatok, a melyek 50 kros bélyeggel látandók el, következőképen szerkesztendők:

Én alulírott a bor-italadó, a husfogyasztási-adó, a cukorfogyasztási-adó és a sör-italadónak

szeszitalmérés adónak
község _____ községekből alakított beszedési
kör, csoport területén való beszedéseért az 1898. évi január hó 1-től 1898. évi december hó utolsó napjáig terjedő
időig, és pedig a bor-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a husfogyasztási-adó beszedési jogáért
_____ frt _____ krt, a cukorfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a sör-italadó beszedési jogáért
_____ frt _____ krt, (a szeszitalmérés-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt), ajánlok fel bérösszeg gyanánt
azzal a kijelentéssel, hogy az árverési és bérleti feltételeket ismerem, azoknak magamat mindenben alávetem s jelen
ajánlatomért az ide zárt _____ frt _____ krtból álló bánatpénzzel kezkeskedem.

Kelt.

Az írásbeli ajánlatokon a felajánlott összegek szóval és számokkal kiírandók és az árverés megkezdésére fent kitézett idő előtt legalább egy (1) órával lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

3. Az árverezés a pénzügyi hatóság jóváhagyásával fentartásával történik és a haszonbéri szerződésre vállalt kötelezettség a legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, illetve az 1. pontban említett esetben a következő legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve ajánlatának beadásával, a kincstár nézve azonban csak a jóváhagyás iránti értesítés kézbesítésével áll be.

4. A haszonbéri szerződés jóváhagyása iránti értesítvény kézbesítése után nyolcz nap alatt, de minden esetre a bérlemény tényleges átvétele előtt, a bérleti köteles az egy évi haszonbér egy negyed részét készpénzben vagy értékpapírokban, az 1. pont utmutatása szerint bérleti biztosítékot lefizetni vagy pedig a pénzügyi hatóság által elfogadhatónak talált jelzői biztosítékot nyújtani, illetőleg letett bánatpénzét kiegészíteni.

5. A többi részletes feltételek a pénzügyigazgatóságoknál és a pénzügyi biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Rimaszombat, 1897. évi november hó 8-án.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.